

Sygn. akt I Ns 239/18

POSTANOWIENIE

Dnia 18 września 2019r.

Sąd Rejonowy w Piszcu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Anna Gajewska

Protokolant: stażysta Agnieszka Zuzga

po rozpoznaniu w dniu 04 września 2018r. w Piszcu

na rozprawie

sprawy z wniosku B. B.

z udziałem M. M.

o podział majątku wspólnego

p o s t a n a w i a :

I. Ustalić, iż w skład majątku wspólnego wnioskodawczyni B. B. i uczestnika postępowania M. M. wchodzi:

a)

a) prawo własności lokalu mieszkalnego numer (...) znajdującego się w budynku numer (...) położonym przy ulicy (...) w O., wraz z udziałem w nieruchomości wspólnej w wysokości (...), którą stanowi grunt oraz części budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali, dla którego to lokalu Sąd Rejonowy w Piszcu prowadzi księgę wieczystą Kw. Nr (...) o wartości 107 000 zł;

b) środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym w banku (...) S.A. z siedzibą w W. nr (...) w wysokości 5 976,64 zł.

II. Ustalić, iż uczestnik postępowania M. M. poczynił nakłady na majątek wspólny opisany szczegółowo w pkt. I ppkt.

a) postanowienia w wysokości 27 000 zł;

III. Dokonać podziału majątku wspólnego wnioskodawczyni i uczestniczka, w ten sposób, że składnik majątku wspólnego opisany w punkcie I ppkt. a) postanowienia przyznać na własność uczestnikowi postępowania M. M.;

IV. Zasądzić od uczestnika postępowania M. M. na rzecz wnioskodawczyni B. B., uwzględniając wysokość środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym w banku (...) S.A. z siedzibą w W. nr (...) tytułem spłaty kwotę 37 011,68 zł (trzydzieści siedem tysięcy jednaście złotych 68/100) płatną w 3 (trzech) ratach, pierwsza rata w kwocie 7 011,68 zł (siedem tysięcy jednaście złotych 68/100), płatna w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszego postanowienia oraz druga rata w wysokości 15 000 zł (piętnaście tysięcy złotych), płatna do dnia 31 grudnia 2019 roku i trzecia rata w wysokości 15 000 zł (piętnaście tysięcy złotych), płatna do końca lutego 2020 roku, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat;

V. Nakazać ściągnąć od uczestnika postępowania M. M. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Piszcu kwotę 882,46 zł (osiemset osiemdziesiąt dwa złote 46/100) tytułem połowy nieopłaconej opłaty sądowej od wniosku i wydatków na opinie biegłego.

UZASADNIENIE

B. B. wystąpiła z wnioskiem o podział majątku wspólnego byłych małżonków wskazując jako uczestnika postępowania M. M..

We wniosku podała, że związek małżeński zainteresowanych zawarty 28 września 2002 roku został rozwiązany przez rozwód prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Koszalinie z 19 kwietnia 2007 roku wydanym w sprawie I 2C 521/06, z winy uczestnika postępowania. Wyrok rozwodowy uprawomocnił się 26 maja 2007 roku. W czasie trwania związku małżeńskiego, między zainteresowanymi panował ustrój wspólności majątkowej.

Wnioskodawczynie wskazała, iż w skład majątku wspólnego mającego ulec podziałowi wchodzi nabyty w 2004 roku lokal mieszkalny numer (...), położony w O. przy ul. (...), w budynku numer (...), wraz z udziałem we współwłasności działki gruntu nr (...) oraz elementów wspólnych budynku w 32/1000 części, dla którego to lokalu Sąd Rejonowy w Piszku prowadzi księgę wieczystą o numerze (...), o wartości 200 000 złotych.

Wnioskodawczynie wniosła o przyznanie opisanej wyżej nieruchomości uczestnikowi postępowania i zasądzenie od niego na rzecz wnioskodawczynie spłaty w kwocie 100 000 złotych, odpowiadającej połowie jej udziału w majątku wspólnym. Wskazała, że uczestnik nadal mieszka w przedmiotowym lokalu, co czyni zasadnym przyznanie tego składnika majątku wspólnego na wyłączną własność uczestnikowi.

Uczestnik postępowania M. M. co do zasady przychylił się do wniosku o podział majątku wspólnego. Zgodził się na przyznanie mu przedmiotowego lokalu mieszkalnego, przy czym zakwestionował wskazaną przez wnioskodawczynie wartość tego lokalu, uznając ją za zawyżoną. Podniósł także, iż przedmiotowy lokal stanowił jego mieszkanie służbowe od 1 czerwca 1995 roku, a koszty związane z jego kupnem zostały w całości pokryte ze środków pochodzących z majątku osobistego uczestnika. Kupno tego lokalu nastąpiło wyłącznie na prośbę wnioskodawczynie, która dzięki temu mogła wycofać wkład z ksiąteczki mieszkaniowej wraz z bonifikatą i otrzymać mieszkanie służbowe dla nauczycieli, w którym zamieszkuje do chwili obecnej. Uczestnik podniósł, że zainteresowani nigdy nie prowadzili wspólnego gospodarstwa domowego. Wnioskodawczynie nigdy nie mieszkała w przedmiotowym lokalu mieszkalnym i nie była w nim zameldowana. Od dnia ustania wspólności majątkowej wszelkie koszty utrzymania tego lokalu oraz koszty niezbędnych remontów ponosi wyłącznie uczestnik.

Z uwagi na powyższe uczestnik wniósł o rozliczenie w niniejszym postępowaniu kosztów utrzymania przedmiotowego lokalu powstałych od dnia ustania wspólności majątkowej oraz o ustalenie, że po ustaniu wspólności majątkowej, w latach 2009-2011, uczestnik poniósł nakłady z majątku osobistego w łącznej kwocie 40 000 złotych na remont przedmiotowego lokalu mieszkalnego obejmujący: położenie glazury, terakoty i paneli, wymianę wszystkich okien oraz drzwi wejściowych i wewnętrznych, wymianę całej instalacji elektrycznej łącznie z gniazdkami i włącznikami, postawienie ścian działowych w łazience, wymianę rur i armatury w łazience, wymianę grzejników w łazience, przedpokoju i kuchni, wykonanie mebli kuchennych w zabudowie, pomalowanie całego mieszkania. Jednocześnie uczestnik wniósł o rozliczenie tej kwoty w niniejszym postępowaniu.

Uczestnik wniósł o ustalenie, że w skład majątku wspólnego zainteresowanych podlegającego podziałowi wchodzi ponadto środki finansowe zgromadzone na rachunku bankowym wnioskodawczynie w (...) S.A. w dacie ustania wspólności majątkowej. Wniósł także o rozłożenie na raty spłaty należnej wnioskodawczynie, podnosząc, iż jego sytuacja finansowa nie pozwala na dokonanie jednorazowej spłaty. Wskazał, że otrzymuje emeryturę w kwocie 2 700 złotych miesięcznie, ponosi koszty utrzymania mieszkania oraz płaci alimenty w kwocie po 800 złotych miesięcznie.

Wnioskodawczynie stanowczo sprzeciwiła się rozłożeniu spłaty na raty.

Zainteresowani zgodnie podali, że w skład ich majątku wspólnego wchodzi ponadto samochód osobowy i oświadczyli, że nie chcą rozliczać tego składnika.

Sąd ustalił, co następuje:

B. B. i M. B. związek małżeński zawarli 28 września 2002 roku w P.. Z małżeństwa tego mają jedno małoletnie dziecko. Małżonków łączył system małżeńskiej wspólności ustawowej.

Małżeństwo zainteresowanych zostało rozwiązane przez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego w Koszalinie z 19 kwietnia 2007 roku wydanym w sprawie I 2C 521/06, z winy M. B.. Wyrok rozwodowy uprawomocnił się 26 maja 2007 roku.

(okoliczności bezsporne, dowód: odpis prawomocnego wyroku rozwodowego k. 62-62v)

Po zawarciu związku małżeńskiego B. B. w dalszym ciągu mieszkała i pracowała w gminie P., natomiast M. B. pracował jako żołnierz w O. i tam też mieszkał w lokalu numer (...) położonym przy ulicy (...) w budynku numer (...), który to lokal przydzielony mu został przez Wojskową Agencję Mieszkaniową i dla którego to lokalu Sąd Rejonowy w Piszku prowadzi księgę wieczystą o numerze (...).

(okoliczności bezsporne)

W dniu 11 lutego 2004 roku małżonkowie B. T. i M. B. nabyli na prawie wspólności majątkowej małżeńskiej prawo własności opisanego wyżej lokalu mieszkalnego wraz z udziałem w nieruchomości wspólnej w wysokości (...) części, którą stanowi grunt oraz części budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali.

Aktualna wartość opisanego wyżej nieruchomości, według stanu na dzień uprawomocnienia się wyroku rozwodowego, wynosi 80 000 złotych.

W latach 2009-2011 M. B. poniósł nakłady z majątku osobistego na remont opisanego wyżej lokalu obejmujący: położenie glazury, terakoty i paneli, wymianę wszystkich okien oraz drzwi wejściowych i wewnętrznych, wymianę całej instalacji elektrycznej łącznie z gniazdkami i włącznikami, postawienie ścian działowych w łazience, wymianę rur i armatury w łazience, wymianę grzejników w łazience, przedpokoju i kuchni, wykonanie mebli kuchennych w zabudowie, pomalowanie całego mieszkania. Wartość tych nakładów wyniosła łącznie 27 000 złotych.

B. B. nigdy nie mieszkała i nie była zameldowana w opisanym wyżej lokalu mieszkalnym. Od daty ustania wspólności majątkowej wszelkie koszty utrzymania tego lokalu ponosi M. B..

(okoliczności bezsporne, dowód: odpis z księgi wieczystej k. 9-9v; umowy i faktury VAT dotyczące przeprowadzonego remontu k. 86-126; opinia biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości k. 153-185)

W czasie trwania wspólności majątkowej małżonkowie B. T. i M. B. nabyli również samochód osobowy marki A..

(okoliczność bezsporna)

Na dzień ustania wspólności majątkowej B. T. i M. B. posiadali środki finansowe w kwocie 5 976,64 złotych zgromadzone na rachunku bankowym B. B. otwartym w (...) Banku (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W..

(okoliczność bezsporna, dowód: informacja z (...) S.A. k. 137)

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 31 § 1 k.r.o. majątkiem wspólnym małżonków są przedmioty majątkowe nabyte w czasie trwania wspólności ustawowej przez oboje małżonków lub przez jednego z nich. Przepis art. 43 § 1 k.r.o. zawiera domniemanie, iż oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym.

Zgodnie z art. 46 k.r.o. od chwili ustania wspólności ustawowej do majątku, który był nią objęty, jak również do podziału tego majątku w sprawach nie unormowanych w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym stosuje się odpowiednio

przepisy o wspólności majątku spadkowego i dziale spadku. Podobne odesłanie w kwestiach proceduralnych do przepisów o dziale spadku zawiera przepis art. 567 § 3 k.p.c.

Skład i wartość majątku ulegającego podziałowi ustala Sąd (art. 567 § 3 k.p.c. w zw. z art. 684 k.p.c.). Zasadą jest, iż podział majątku wspólnego obejmuje składniki należące do danego majątku w dacie ustania wspólności oraz istniejące w chwili dokonywania podziału.

Przepisy regulujące postępowanie o dział spadku (art. 680-689 k.p.c.), jak i przepisy normujące podział majątku wspólnego (art. 566-567 k.p.c.), nie określają wprost sposobów podziału majątku. Odsyłają do uregulowań dotyczących zniesienia współwłasności (art. 688 k.p.c.).

Zgodnie z art. 211 k.c. każdy ze współwłaścicieli może żądać, ażeby zniesienie współwłasności nastąpiło przez podział rzeczy wspólnej, chyba że podział byłby sprzeczny z przepisami ustawy lub ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem rzeczy albo że pociągałby za sobą istotną zmianę rzeczy lub znaczne zmniejszenie jej wartości.

Zgodnie z art. 212 § 2 k.c. rzecz, która nie daje się podzielić, może być przyznana stosownie do okoliczności jednemu ze współwłaścicieli z obowiązkiem spłaty pozostałych, albo sprzedana stosownie do przepisów kodeksu postępowania cywilnego.

Z załączonego do akt sprawy odpisu z księgi wieczystej o numerze (...) (k. 9-9v) wprost wynika, że w czasie trwania wspólności majątkowej zainteresowani nabyli prawo własności opisanego wyżej lokalu mieszkalnego numer (...) położonego w O. przy ulicy (...). Wartość tej nieruchomości, według stanu na dzień ustania wspólności majątkowej zainteresowanych (a zatem z pominięciem nakładów poczynionych na ten lokal przez uczestnika postępowania po ustaniu wspólności majątkowej) i według cen aktualnych, wynosi 80 000 złotych i ustalona została w oparciu o opinię powołanego w niniejszej sprawie biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości (k. 153-185), która to opinia nie była kwestionowana przez zainteresowanych i którą Sąd w pełni podziela.

Faktem jest, że przedmiotowy lokal w dacie zawierania przez zainteresowanych związku małżeńskiego, stanowił mieszkanie służbowe uczestnika oraz, że w związku z tym faktem, przy zakupie tego lokalu uczestnikowi udzielona została znaczna bonifikata. Uczestnik postępowania w żadnej mierze nie udowodnił jednak, że środki finansowe na zakup tegoż lokalu pochodziły z jego majątku osobistego. Wnioskodawczyni twierdzeniom tym stanowczo zaprzeczyła i zeznała, że pieniądze na ten cel pochodziły między innymi z jej majątku osobistego, to jest z wkładu zgromadzonego na książeczce oszczędnościowej (k. 139v). Z uwagi na powyższe oraz treść odpisu z księgi wieczystej Sąd ustalił, że przedmiotowy lokal mieszkalny wchodzi w skład majątku wspólnego zainteresowanych podlegającego podziałowi. Zainteresowani zgodnie wnieśli o przyznanie przedmiotowej nieruchomości uczestnikowi postępowania.

Odnosząc się do wniosku uczestnika o rozliczenie w niniejszym postępowaniu kosztów utrzymania przedmiotowego lokalu, poniesionych przez uczestnika od dnia ustania wspólności majątkowej, wskazać należy, iż zgodnie z art. 618 § 1 k.p.c., który znajduje zastosowanie w sprawach o podział majątku wspólnego, przy podziale majątku sąd rozstrzyga także wzajemne roszczenia współwłaścicieli z tytułu posiadania rzeczy. Roszczenia o których mowa w tym przepisie, to przede wszystkim roszczenia związane z korzystaniem z rzeczy wspólnej, pobieraniem z niej pożytków i przychodów oraz dokonanych nakładów.

W myśl art. 207 k.c. pożytki i inne przychody z rzeczy wspólnej przypadają współwłaścicielom w stosunku do wielkości udziałów; w takim samym stosunku współwłaściciele ponoszą wydatki i ciężary związane z rzeczą wspólną.

Pojęcie wydatków użyte w art. 207 k.c. jest w orzecznictwie rozumiane szeroko. Przyjmuje się, że w pojęciu tym mieszczą się także nakłady, nie tylko konieczne, lecz także inwestycyjne, prowadzące do zwiększenia wartości rzeczy wspólnej. Wydatkiem w rozumieniu tego unormowania jest nie tylko wydatek zmierzający do zachowania wspólnego prawa, lecz także wydatek poniesiony na normalną eksploatację rzeczy. Z kolei ciężarami w rozumieniu art. 207 k.c. są m.in. podatki i inne świadczenia o charakterze publicznoprawnym obciążające współwłaścicieli nieruchomości będącej przedmiotem współwłasności.

Faktem jest, że od daty ustania wspólności majątkowej zainteresowanych, to uczestnik ponosi wszelkie wydatki i ciężary związane z przedmiotowym lokalem mieszkalnym. Nie bez znaczenia pozostaje jednak fakt, że od dnia ustania wspólności majątkowej przedmiotowy lokal znajduje się w wyłącznym posiadaniu uczestnika, który w nim zamieszkuje, a tym samym to wyłącznie uczestnik pobiera pożytki z tej rzeczy wspólnej. W konsekwencji, w ocenie Sądu, fakt korzystania przez uczestnika z lokalu wchodzącego w skład majątku wspólnego i pobierania z niego pożytków, z wyłączeniem wnioskodawczynie, uzasadnia oddalenie roszczenia uczestnika o rozliczenie kosztów utrzymania przedmiotowego lokalu.

W sprawie bezspornie ustalono, że w czasie trwania wspólności majątkowej zainteresowani nabyli ponadto samochód osobowy marki A., którym od początku dysponuje wyłącznie uczestnik, przy czym wnioskodawczynie i uczestnik zgodnie wnieśli o nie rozliczanie tego pojazdu w niniejszym postępowaniu.

Poza sporem była również okoliczność, że w dacie ustania wspólności majątkowej na rachunku bankowym wnioskodawczynie otwartym w (...) Banku (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. zgromadzone były środki finansowe w łącznej kwocie 5 976,64 złotych, co potwierdza załączona do akt sprawy informacja z wymienionego banku (k. 137). Nie budzi wątpliwości, iż kwota ta stosownie do treści art. 31 § 1 k.r.o. wchodziła w skład majątku wspólnego zainteresowanych i podlega rozliczeniu w niniejszym postępowaniu. Ponieważ po ustaniu wspólności, pieniędzmi tymi dysponowała i z wydatkowała je wyłącznie wnioskodawczynie, połowa tej kwoty należna jest uczestnikowi.

W myśl art. 622 § 2 k.p.c., gdy współwłaściciele złożą zgodny wniosek co do sposobu zniesienia współwłasności, sąd wydaje postanowienie odpowiadające treści wniosku, jeżeli projekt podziału nie sprzeciwia się prawu ani zasadom współzycia społecznego, ani też nie narusza w sposób rażący interesu osób uprawnionych.

W niniejszym postępowaniu złożony zgodny wniosek o podział majątku wspólnego odpowiadał wytycznym wskazanym w treści art. 622 § 2 k.p.c. Zaproponowany sposób podziału był umocowany w przepisie prawnym art. 212 § 2 k.c. Zasady współzycia społecznego i interes uczestników również nie były sprzeczne z treścią wniosku.

Wobec powyższego, zgodnie ze stanowiskiem zainteresowanych, Sąd dokonał podziału majątku wspólnego wnioskodawczynie i uczestnika postępowania w ten sposób, że przedmiotową nieruchomość przyznał uczestnikowi postępowania.

Reasumując, łączna wartość majątku wspólnego zainteresowanych podlegającego podziałowi wynosi 85 976,64 złotych. Ponieważ udziały zainteresowanych w majątku wspólnym są równe, udział przypadający wnioskodawczynie i uczestnikowi postępowania wynosi więc 42 988,32 złotych ($85\,976,64\text{ zł} : 2 = 42\,988,32\text{ zł}$).

Na skutek podziału majątku wspólnego uczestnik postępowania otrzymał przedmiotową nieruchomość o wartości 80 000 złotych, w związku z czym zaszła konieczność zasądzenia od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczynie kwoty 37 011,68 złotych tytułem spłaty i rozliczenia środków zgromadzonych na rachunku bankowym w (...) S.A. ($80\,000\text{ zł} - 42\,988,32\text{ zł} = 37\,011,68\text{ zł}$).

O spłacie na rzecz wnioskodawczynie Sąd orzekł zgodnie z art. 212 § 3 k.c. oznaczając termin oraz sposób jej uiszczenia oraz wysokość odsetek należnych w przypadku zwłoki w płatności. W sprawie bezspornie ustalono, że uczestnik postępowania jest emerytem, ponoszącym koszty utrzymania mieszkania i partycypującym w formie alimentów w kosztach utrzymania małoletniego dziecka zainteresowanych. W ocenie Sądu, zważywszy na powyższą sytuację rodzinną, majątkową i dochodową uczestnika, trzy raty w wysokości i terminach płatności wskazanych w pkt IV. postanowienia, to czas odpowiedni, który pozwoli uczestnikowi na zgromadzenie kwoty zasądzonej na rzecz wnioskodawczynie tytułem spłaty.

O kosztach niniejszego postępowania, orzeczonych w pkt V. postanowienia, Sąd orzekł na podstawie art. 520 § 2 k.p.c. oraz art. 83 ust. 2 w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2005r., Nr 167, poz. 1398 ze zm.), uznając, iż ze względu na charakter sprawy wnioskodawczynie i uczestnik postępowania winni w równym stopniu ponieść koszt opłaty sądowej od wniosku (1 000,00 zł) oraz koszt

wynagrodzenia biegłego sądowego, który na potrzeby niniejszej sprawy sporządził opinię (1 964,93 zł), a więc po 1 482,46 złotych. Wnioskodawczyni została w całości zwolniona z kosztów niniejszego postępowania postanowieniem Sądu z 4 września 2018 roku (k. 17), zaś uczestnik w toku postępowania uiścił zaliczkę w kwocie 600 złotych. Stąd też Sąd nakazał pobrać od uczestnika na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Piszku kwotę 882,46 złotych (1 482,46 zł – 600 zł = 882,46 zł).